

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 390. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677730294784.pdf>
(tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

Augusta PETRI Vincula
hoc est
CARCER, CRUX CORONA
DIVINI PETRI APOSTOLI
nec non
Excellentissimi ac Nobilissimi Herois
DNI PETRI GRIFFENFELDT
DOMINI DE GRIFFENFELDT
Sacræ REG: Maÿe: a Consiliis intimis; Summi
Status et Cameræ Secretarii; Assessoris in Collegiis
Cancellariatus, Status et summi juris:
Eqvitis aurati
Memoriam qvorum Augustam
nulla oblivionis nube, nebulâ,
obnubilandam
sed
Encomiis æternâ memoriâ eaque
Augustâ, dignissimis
memorandam
Primo Augusti Die
MDCLXXII
Tenui socco et sermone pedestri
qvam brevissimè deprædicat
Qui sub cruce maximi Mæcenatis gemebundus adstat
Gratiæ, et Favoris et Clementiæ ipsius devotissimus expectans.
Jacobus Worm
Primum AUGUSTI diem
Augustis PETRI Vinculis, Primi et Augusti Apostoli
sacræ sacrârunt animæ
Quippe cuius
Vincula pretiosa gemmas super pellucidas! 391 PETERS ærværdige lænker,
det vil sige
DEN HELLIGE APOSTEL PETERS
FÆNGSEL, KORS, KRONE,
samt
den højst udmarkede og velbyrdige helt
HR. PETER GRIFFENFELDS,
HERRE TIL GRIFFENFELD,
den hellige KONGELIGE majestæts geheimeråd, øverste
stats- og kammersekretær, assessor i kancelliets,
stats- og højesteretskollegierne,
gylden ridder,
et ærværdigt minde herom
som ikke af nogen glemsebens sky, tåge
må fordunkles,
men
mindes med lovprisninger, såre værdige,
til evig og dermed ærværdig ihukommelse
prædiker
den første august
1672,
så kort som muligt,
i jævn stil og med enkel tale,
han, der sukkende står under den største Mæcenas' kors
og venter - lydig mod hans nåde og gunst og mildhed,
Jacob Worm.

Den første AUGUST
har de hellige sjæle helliget
til den første og ærværdige apostel PETERS ærværdige lænker,
hvis
lænker jo er kostbarere end meget klare perler! 392 Quibus masculus veritatis divinæ vindæ Interpres,
et Propugnator validus
Ligatur, in carcerem conjicitur, è carcere extrahitur
Votis piorum calidis,
Solvente catenas, solvante captivum, demissô

Augusto coelis ANGELO

Scilicet ut redderet augustam et liberam

tendentem ad coelos viam

Ac M̄ystes Veritatis Veritatem revelaret obsignaret

Edito Spiritu et confecto vitæ ac muneris tramite

in ara crucis lignea

Sed per Conciones Carcerem, post Carcerem Crucem

ex Cruce adeptus Coronam

Vitæ, Gloriæ, justitiæ

sic nos

Primum Augusti diem Heroi dicamus optimo

DNO PETRO GRIFFENFELDT

(Scilicet ita faciendum est ILLI VIRO cujus honore delectatur Rex)

Cujus Vincula non - Vincula

Celebramus ac prædicamus

Vincula curarum et solicitudinum

pro

Patria, Ecclesia, Academia

Qvæ circumagunt, protegunt et custodiunt

Patronum, Protectorem

Etenim:

Patria civem dicit esse suum: Ecclesia suum vendicat

Aula repetit: Academia suum esse confirmat.

Jn Patria natum, in Ecclesia renatum

Jn Academia informatum in Aula honoratum;

qvocirca

Complectitur, conservat, condecorat

Patria hominem, Ecclesia Christianum, Academia doctissimum

AURATUM Aula EQUITEM 393 Med dem bindes for den hellige sandhed en mandig beskytter, mægler og en kraftig forkæmper,

kastes i fængsel, befries fra fængslet

ved de frommes hede bønner,

idet en ærværdig ENGEL, nedsendt fra himlene,

løser lænkerne, befrier fangen,

nemlig for at han kunne gøre ærværdig og fri

den vej, som fører til himlene,

og den i sandheden indviede kunne åbenbare og besegle sandheden

når ånden er opgivet, og livets og ofrets vej

er fuldbragt ved korsets træalter.

Men han har opnået fængsel ved prædikener, efter fængslet korset,
af korset

livets, ærens, retfærdighedens krone,

således skal vi

den første august tale til den største helt

HR. PETER GRIFFENFELD

(så skal det ske over for den mand, hvis hæder kongen glæder sig ved)

hans lænker - ikke lænker

hædrer og udråber vi

som omhus og omsorgs lænker

for

fædreland, kirke, universitet,

og de lægger sig om, beskytter og bevogter

patronen, beskytteren,

thi

fædrelandet siger, han er dets borger, kirken fordrer ham som sin,

hoffet gentager, universitetet bekræfter, han er deres,

født i fædrelandet, genfødt i kirken,

oplært på universitetet, hædret ved hoffet,

derfor

omfavner, bevarer, smykker

fædrelandet manden, kirken den kristne, universitetet den højlærde

hoffet den GYLDNE RIDDER, 394 sed ordinis

Crucis sanctæ et aureæ, Pectori affixæ candido

Cultissimo virtutum omnium habitaculo

Et domicilio illustrissimo

Insignibus aureæ crucis

perpolito

Ceu

Novi Jesu Christi Testamenti Urim et Tummim,

Stigmate Domini Jesu in Corpore,

Suspensi Christi hæderâ, tesserâ:

Ostendente et demonstrante

Præsidarium Crucis Christi militem

Bajulum Crucis Christi pro Ecclesia incomparabilem

Detestatum odio irreconciliabili Hostes Crucis Christi invidos

nec scire avidum

Qvicqvam ad salutem aliud, qvam affixum Cruci Christum

adeoque consecutum

Gratiam et pacem per Crucis Christi sangvinem.

Eriga Crucis Bajule

Lætare, Gloriare, Triumpha

De tam splendido salutis æternæ symbolo:

Aspice atque intuere

Quatuor Crucis tuæ brachia cum centro ejus medio

Distincta, expressa, depicta

Augustis hisce titulis

Qvod qvale et qvntum onus

pectus aggravet tuum!

Hem! onus pium, Augustum, religiosum et gloriosum!

Qvod gestas gestiens

Velut Joseph pro fratribus; Mardochæus pro Conterraneis

Nehemias pro Patria 395 men af

det hellige og gyldne kors' orden, fæstet til det snehvide bryst

en i alle dyder højtdanned bolig,

og såre berømmeligt hjemsted,

afrundet med

det gyldne kors' tegn

ligesom

Urim og Tummim for det ny testamente Jesus Kristus,

brændemærket på den Herre Jesu legeme,

den hængende seddel, den hængende Kristi ærekrans,

der viser og påviser

at den, der fører forsædet som Kristi korsridder,

som Kristi kors' for kirken uforlignelige lastdrager,

med uforsonligt had afskyr Kristi kors' misundelige fjender,

og at den begærlige ikke véd

noget andet til frelse end Kristus fæstet til korset,

ja endog har opnået

nåde og fred ved blodet fra Kristi kors.

Fat mod, du korsets lastdrager,

glæd dig, vær stolt, triumfér

over et så pragtfuldt tegn på den evige frelse,

betragt og se

dit kors' de fire arme med centret i dets midte,

smykket, afbildet, aftegnet

med disse ærværdige indskrifter:

At en sådan og så stor byrde

kan tynge dit bryst!

Se dog! en from, ærværdig, gudfrygtig og glorrig byrde!

som du skal bære i glæde,

som Josef for sine brødre, Mardokai for sine landsmænd,

Nehemias for fædrelandet, 396 nullus immemor

Tuum esse vigilias agere atque excubias

pro felicitate, incolumitate et salute

Patriæ, Ecclesiæ, Academiæ:

Pro te autem vigilias iterum acturos et excubias

Vigiles piorum gemitus, assidua bonorum suspiria

Devotissimus Clientium preces

Qvippe cum

Vinculis fidei et Religionis te sibi incarerat Ecclesia

Vinculis Virtutis et Meritorum te sibi agglutinat REGIA
Vinculis Musarum et literarum te sibi obstringit Academia
Vinculis Pectoris ad auxiliandum promptissimis Tu tibi
totam devincis PATRIAM
Oh expassum in bonos omnes benivolentiæ vexillum
Qvapropter tibi omnes appræcantur intime
Cum Cruce Coronam
Coronam gratiæ divinæ: Coronam gratiæ Regiæ
Coronam favoris omnium
Ut colluceant Crucis tuæ internitentes radii

Ecce quinque Characteres et crucis tuæ ornamenta
Quinque vulneribus Christi exculta et exsculpta
Cujus crux
Exemptus vinculis mortalitatis
Et expeditus Carcere terreni tabernaculi
Coronaberis Corona
Vitæ, Gloriæ, justitiæ
In æternum Augustus. 397 ingen skal glemme,
at det er din pligt at bevogte og holde vagt over
fædrelandets, kirkens, universitetets
lykke, sikkerhed og frelse:
Men at de frommes årvågne suk, de godes vedholdende suk
dernæst skal vogte og holde vagt for dig,
den frommeste af klienter i bøn,
da jo
Kirken fængsler dig for sig med troens og fromhedens bånd,
Kongemagten fæstner dig til sig med dyds og fortjenesters bånd,
Universitetet binder dig til sig med musers og videnskabers bånd,
Hele fædrelandet vinder du for dig med bånd over det bryst,
der er såre redebont til at hjælpe
på grund af velviljens fane, udbredt mod alle gode.
Derfor beder de alle inderligt for dig
til kronen med korset,
kronen af Guds nåde, kronen af kongens nåde,
kronen på alles gunst,
at de lysende stråler fra dit kors må skinne

Se da de fem egenskaber og prydelse i dit kors,
udarbejdet og udhugget efter Kristi fem vunder,
ved hvis blod
du, der er udfriet af dødens bånd
og frelst fra det jordiske tabernakels fængsel,
skal krones
med livets, ærens, retfærdighedens krone,
ærværdig til evig tid.